

1923-03-10

AFSENDER

Carl Nielsen

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

Menton (Frankrig)

Modtagersted:

Nice (Frankrig)

Omtalte personer:

Fritz Busch

Charles Lautrup

Jacques Miranne

Peder Møller

Charlotte Marie Trap de Thygeson

Frank Van der Stucken

Edith Willumsen

Omtalte steder:

Nice, Frankrig

Menton, Frankrig

Karlsruhe, Tyskland

Dresden, Tyskland

Berlin, Tyskland

Wien, Østrig

München, Tyskland

Antwerpen, Belgien

Bruxelles, Belgien

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/II/5 - NO

DOKUMENTINDHOLD

Carl Nielsen er i Menton hos nogle venner. Willumsen har inviteret ham til Nice og foreslået ham at afholde en koncert i byen. Nielsen meddeler, hvor i verden hans kompositioner er blevet opført og af hvilke dirigenter.

TRANSSKRIFTION

10-3-23.

Kære Ven!

Tak for Dit Brev som glædede mig meget. - Det var mærkeligt, at netop da jeg modtog Dit Brev blev det bestemt at jeg vilde imødekomme en Indbydelse til et Ophold i Menton! Og nu er jeg der. - Det er to gamle Venner af mig, en Broder og en Søster - Hr. Trap og Frøken Trap de Thygesen - som gennem mange Aar her talt om dette. Frk: Trap de Th: er Ejerinde af Damgaard hvor min Familie og jeg i næsten 20 Aar har været mere eller mindre Gæster hver Sommer. Og saa kommer, Gud hjælpe mig ogsaa Din venlige Indbydelse! Det kan man kalde et "Stykke med dobbelte Rejer".

Jeg kommer under alle Omstændigheder en Dag hen og besøger

Jer og Du maa hilse Din Kone mange Gange og takke foreløbigt fra mig.

Men naturligvis kan jeg ikke forlade mine gamle Venner her i flere Dage, uden der kan komme, saa at sige, en legitim Grund.

Nu skriver Du imidlertid at der muligvis kunde blive Tale om en Opførelse i Nizza af nogle af mine Værker. Jeg kommer netop fra Karlsruhe med tre af mine Kompositioner som jeg dirigerede der i Mandags den 5 ds. under umaadelig jubel og med et fortræffeligt - det tidligere storhertugelige - Orkester som gik i Ilden. Programmet bestod af ^{a)} Symfoni N° 4 (Det Uudslukkelige) ^{b)} Violinkonsert (spillet af den danske Violinist Peder Møller) ^{c)} "Pan og Synrinx" og ^{d)} "Hanedansen" af den komiske Opera "Maskarade".

Violinkonserten har jeg ikke med hertil, da Solisten maa øve sig flere Maaneder derpaa for at kunne spille den ordentlig.

Hvis der nu kunde blive Tale om at Du eller andre Personer med Indflydelse vilde tale med Mr: Miranne og Direktionen om Sagen, saa vil jeg blot nævne at i Tiden fra 1 December 22 og til Dato er der i Berlin afholdt 3 store Konserter med udelukkende Kompositioner af mig, desuden (altsaa) 1 Konsert i Karlsruhe. I Berlin er endvidere spillet (den 28de Januar) en halv Aften med mine Ting. "Det Uudslukkelige" er endelig spillet i Wien og München og min 1ste Symfoni i Berlin under Charles Lautrup den 16 Februar, hvor han ogsaa spillede "Pan og Synrinx" og "Hanedansen". Af andre store Værker er der spillet af mig i Wien den 24^{de}

Februar Violinkonserten (under vanvittig jubel efter hvad jeg hører) og den 15de Februar et Klaverværk af mig

"Thema med Variationer", hvor jeg tilfældigvis var tilstede og tilsidst maatte frem fra min Loge.

Jeg fortæller kun dette for at Mr: Miranne – som neppe kender mit Navn – kan nogenlunde vide Besked og deraf kan se det ualmindelig Faktum at jeg i saa kort Tid er kommen saadan i Vinden. "Pan og Synrinx" er endnu ikke trykt, men ifjor laante Van der Stucken Materialet og opførte Stykket i Bryssel og Antwerpen under stort Bifald. Jeg glemmer at dette Stykke og "Hanedansen" ogsaa er spillet i Dresden for kort Tid siden af Generalmusikdire[k]tor Fritz Busch med det glimrende – tidligere kongelige – Kapel. Jeg har personlig dirigeret de fire af ovennævnte Konserter og naturligvis er det altid bedre naar jeg selv gør det; og det koster mindre Tid. Jeg kan tilbyde at indstudere de tre Værker jeg har med paa 2½ Time. Symfonien spiller 33 Minutter "Pan og Synrinx" 9 a 10 og "Hanedansen" ligeledes 9 a 10 Min: - Skulde det nu blive til en hel Aften af mig, maatte jeg se at finde en der kunde synge nogle Sange af mig mellem Symfonien og "Pan og Synrinx". – Jeg bliver her til den 30 d. M. Saa der vilde være Tid nok til at ordne Sagen. - Jeg har ikke i lang Tid skrevet et saa langt Brev; men*

*Udsigten til at kunne faa denne Grund til at være et Par Dage hos Jer og naturligvis ogsaa det at faa Lejlighed til at dirigere mine Ting engang i Nice har animeret min daarlige Pen.

Jeg ved ikke om det behøver at nævnes at der nu næsten overalt i Verden er spillet Ting. Selv i Nizza; husker jeg at Esaye paa Banegaarden i Leipzig i 1895 fortalte at han havde hørt mit Kvartet i f: Moll hos en Grev Raghianti:

Nu foreløbig mange Hilsner fra Din gamle Ven
Carl Nielsen.

og de bedste Hilsner til Din Kone

2. 2. - 3 - 10
og de bedste Venskaber fra min Venne
gennem den gamle Nisser.
Min forældres og min
Venskaber fra min Venne.

Kære Ven! Valk for Dit Brev
som glædede mig meget. - Det var
mærkeligt, at netop da jeg modtog Dit
Brev blev det bestemt at jeg vilde imø-
dekomme en Indbydelse til et Ophold
i Minton! Og nu er jeg der. - Det
er to gamle Vener af mig, en Bro-
der og en Søster - Der Traps og Frøken
Traps de Thygesen - som gennem man-
ge Aar har talt om dette. Sids Traps
de Th: er Ejendoms af Omgængelse
med min Familie og er i næsten
20 Aar har været mere eller mindre
en Gæst. Og saa kommer, Gud
hjælp mig og saa Din venlige Ind-
bydelse! Det skal man holde
et Stykke med dobbelte Rejsen.
Jeg kommer under alle Omstæn-
digheder en Dag her og besøge

* Med hensyn til at komme her som Egenhed til at være af den Række der
Jeg og naturligtvis også vil at få deltagelse til at skrive min Ting i og om?
Men der ankommer min datter og søn.

Men naturligtvis kan jag inte förstå
min gamla Vänner ^{Min Goss} bet. någon del som
kommer, så att säga, en legitim Grund.

Nu skrivs Om emendator af den ma-
lignis hamre bliv Tale om en Gysel,
se i Næsten af vordt af min Verde.
Sig kommer utop fra Karlruhe med tre
af mine Kompositioner som si dingsen
der i November, den 8 de, endes uvenn:
dilig Jule og med et forfæffelt-det
tollelig stortværlig - Orkester som gik
i Blom. Programmet bestod af "Symfonien"
Nº 4 (Det Udsiddelige), "Nachbarschaft"
(spillet af den danske Violonist Peter Heller)
c) "Gosse og Sprøx" og d) "Hvad tænkes af
den kemiske Opn.", "Morsdom."

Volkenbærteater har i dette med Henset, der
fortæller om en af flere Mærkerde der
for at kunne spille den voldsomme.
Flere af den første blev Tale om at den
anden Person med Indflydelse i
Tale med Mr. Minerva og Carstenen om
Tage, som vil på blot nærmere at i Tale
for 1 December 22 og til Ode er der i
Berlin afholdt 3 store Konserter med
virkelige Konpositioner af mig, den
(altom) 1. Koncert i Karlsruher. I Berlin
er endvidere spillet (den 24. Oktober) en
halv Aften med mine Sang. Det blev i
slutningen, er endelig spillet i "Hien og
Minuten og min i Tyskland i Ber-
lin under Charles Lanting den 10. Februar
= at, hvor der også spillede "Den og
Lyrinx" og "Havde min". Af andre
større til de spillet af mig i Tyskland
24. Februar Volkenbærteater (den 24. Febr.)
med, indtil efter (den 24. Febr.) og den
15. Februar af Karlsruher af mig

"Stema med Variationer," hvor is tilfaldsgvis var til:
sted og tilslut maatte frem fra min Loge.

Jeg fortæller kun dette for at Mr. Minneme-
sen neppe kender mit ^{Var} - kom nogenlunde
vidt Besked og deraf kan se det naturlige:
lig Faktum at is i sin høit Tid er kommen
sædvan i Vinden. "Om og Lyrixe" er endnu
ikke trykt, men isfor laante man der Stuehus Ma-
rialit og opførte Stykket i Børgers og Antons-
gen under stort Bifald. Jeg glemmer at dette
Stykke og Komedansen "og" er spillet i On-
den for høit Tid siden af Generalmusikdirek-
tor Frith Busch med det glimrende - tidlige konge-
lige - Kapel. Jeg har personlig dirigert de fire
af ovennævnte Konserter og naturligvis er det
altid bedre naar is selv gør det, og det høit
mindes Tid. Jeg har tillige at indstudere
de Tre Verker som var med paa 2½ Time. Symfonien
spiller 33 Minutter. "Om og Lyrixe" 9 a 10 og
"Komedansen" ligeledes 9 a 10 Min: - Skulde
"det nu blive tus en hel Aften af mig, maatte is
se at finde en der kunde syng nogle Lenge at
mig mellem Symfonien og "Om og Lyrixe". - Jeg
bliver her til den 30 d. M. saa der vilde være
Tid nok til at ordne Sagen. — Jeg har ikke
i lang Tid skrevet et saa langt Brev, men *